

**ВИЩИЙ АНТИКОРУПЦІЙНИЙ СУД
АПЕЛЯЦІЙНА ПАЛАТА**

**ПОСТАНОВА
ІМЕНЕМ УКРАЇНИ**

17 квітня 2025 року

м. Київ

Колегія суддів Апеляційної палати Вищого антикорупційного суду у складі:
головуючого-судді Павлишина О.Ф.,
суддів Никифорова А.С., Чорної В.В.,
секретар судового засідання Возна К.М.,
із участю:

представника третьої особи, яка не заявляє самостійних вимог щодо предмета спору,
на стороні відповідача Сергієнко В.-Р.Л. – адвоката Видринської О.А.,
представника позивача Гречки А.О.,

розглянувши у відкритому судовому засіданні в приміщенні суду апеляційну скаргу
представника відповідача Сергієнка В.В. – адвоката Сердюк Ю.А. на рішення Вищого
антикорупційного суду від 28 лютого 2025 року,

ВСТАНОВИЛА:

27.01.2025 до Вищого антикорупційного суду надійшла позовна заява Міністерства
юстиції України до Сергієнка В.В. про застосування санкції, передбаченої п.1-1 ч.1 ст.4
Закону України «Про санкції», та стягнення активів у дохід держави. Під час відкриття
провадження суд залучив третіх осіб, які не заявляють самостійних вимог щодо предмета
спору, на стороні відповідача: Товариство з обмеженою відповідальністю «ХЕЛС КАРЕ
УКРАЇНА» (далі – ТОВ ХЕЛС КАРЕ УКРАЇНА) та Сергієнко В.-Р.Л.

Позивач просив застосувати до Сергієнка В.В. санкцію, передбачену п.1-1 ч.1 ст.4
Закону України «Про санкції», та стягнути в дохід держави активи, а саме:

– 1/2 частки в праві спільної часткової власності на квартиру, комора в підвалі 1,5
кв.м, загальною площею: 44,1 кв.м., житлова площа: 28,7 кв.м., адреса об'єкта нерухомого
майна:

(реєстраційний номер об'єкта нерухомого майна:);

– 50% частки в статутному капіталі ТОВ «ХЕЛС КАРЕ УКРАЇНА» (код ЄДРПОУ
, адреса місцезнаходження юридичної особи:

28.02.2025 рішенням Вищого антикорупційного суду позовну заяву задоволено,

застосовано до Сергієнка В.В. санкцію, передбачену п.1-1 ч.1 ст.4 Закону України «Про санкції», та стягнуто у дохід держави активи, які належать Сергієнку В.В., а саме:

- 1/2 частки в праві спільної часткової власності на квартиру, комора в підвалі 1,5 кв.м, загальною площею: 44,1 кв.м., житлова площа: 28.7 кв.м., адреса об'єкта нерухомого майна:

(реєстраційний номер об'єкта нерухомого майна:

- 50% частки в статутному капіталі ТОВ «ХЕЛС КАРЕ УКРАЇНА» (код ЄДРПОУ _____), адреса місцезнаходження юридичної особи:

Рішення в інтересах Сергієнка В.В. оскаржила його представник – адвокат Сердюк Ю.А. В апеляційній скарзі просить рішення Вищого антикорупційного суду від 28.02.2025 скасувати в повному обсязі, ухвали нове, яким позов Міністерства юстиції України до Сергієнка В.В., третя особа, яка не заявляє самостійних вимог щодо предмета спору, на стороні відповідача: ТОВ «ХЕЛС КАРЕ Україна», Сергієнко В.-Р.Л. про застосування санкції, передбаченої п.1-1 ч.1 ст.4 Закону України «Про санкції», залишити без задоволення, вирішити питання про розподіл судових витрат.

Щодо неправильного застосування норм матеріального права посилається на те, що суд порушив гарантії права власності, закріплені у ст.41 Конституції України. Так, відсутні належні докази, що житло Сергієнка В.В. пов'язане з терористичною діяльністю або використовується для дій, які загрожують національній безпеці України. Квартира є єдиним житлом відповідача, її примусове вилучення призведе до його виселення без забезпечення альтернативного житла. Сергієнко В.В. володіє лише 1/2 частиною квартири, інша половина належить його матері. Отже, застосування санкції ще й зачіпає права третьої особи. Посилання на те, що відповідач не проживає в квартирі з 2019 року, саме по собі не може слугувати підставою для припинення права власності чи примусового стягнення майна. Вилучення єдиного житла відповідача є непропорційним заходом втручання у його права.

Щодо безпідставності застосування санкції з огляду на недоведеність вини та порушення презумпції невинуватості зазначає, що Сергієнко В.В. відсутній у переліку, який формується Держфінмоніторингом відповідно до Порядку формування переліку осіб, пов'язаних з провадженням терористичної діяльності або стосовно яких застосовано міжнародні санкції, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України №622 від 22.07.2020, а тому він не є особою, пов'язаною з провадженням терористичної діяльності. Однак, суд, віднісши Сергієнка В.В. до переліку, фактично визнав його винуватим у терористичній діяльності без встановлення вини в порядку кримінального провадження, що є грубим порушенням презумпції невинуватості, принципу розподілу функцій між органами влади та фундаментальних гарантій справедливого судового розгляду.

У зв'язку з розглядом апеляційної скарги позивач поніс судові витрати – 4542,00 грн судового збору. У подальшому ймовірно й інші судові витрати, передбачені ст.132 КАС України, тому загальний розмір таких визначити на цей час не вбачається за можливе.

У відзиві представник Міністерства юстиції України Гречка А.О. просить відмовити в задоволенні апеляційної скарги представника відповідача, а рішення Вищого антикорупційного суду від 28.02.2025 залишити без змін.

Зазначає, що апеляційна скарга – безпідставна та необґрунтована, а рішення суду відповідає вимогам чинного законодавства України, положенням матеріальних та процесуальних норм права, постановлене з урахуванням усіх фактичних обставин справи, у межах наданих суду повноважень.

Посилається на те, що твердження про відсутність належних доказів, що житло Сергієнка В.В., пов'язане з терористичною діяльністю або використовується для дій, які загрожують національній безпеці, не відповідає дійсності, так як підставою для звернення до суду з позовною заявою слугували дії відповідача, визначені абз.4 ч.1 ст.5 Закону України «Про санкції».

До стягнення позивач заявив тільки 1/2 частки в праві спільної часткової власності, яка на праві власності належить саме відповідачу. При цьому у судовому засіданні представник Сергієнко В.-Р.Л. – адвокат Видринська О.А. не заперечувала проти позову.

Представник відповідача визнає, що Сергієнко В.В. з 30.06.2019 не перебуває на території України та не надає доказів, що він бере участь в утриманні житла.

Також представник відповідача як під час розгляду справи в суді першої інстанції, так і в апеляційній скарзі, не заперечувала щодо стягнення належних останньому 50% частки в статутному капіталі ТОВ «ХЕЛС КАРЕ УКРАЇНА».

Згідно зі ст.283-1 КАС України про розгляд апеляційної скарги учасники справи та їх представники, особа, яка не брала участі у справі та подала апеляційну скаргу з підстави вирішення судом питання про її права, свободи, інтереси та (або) обов'язки, повідомляються в порядку, передбаченому статтею 268 цього Кодексу.

Відповідно до ст.268 КАС України про дату, час і місце розгляду справи суд негайно повідомляє відповідача та інших учасників справи шляхом направлення тексту повістки до електронного кабінету, а за його відсутності – кур'єром або за відомими суду номером телефону, факсу, електронною поштою чи іншим технічним засобом зв'язку. Учасник справи вважається повідомленим належним чином про дату, час та місце розгляду справи, визначеної частиною першою цієї статті, з моменту направлення такого повідомлення працівником суду, про що останній робить відмітку у матеріалах справи, та (або) з моменту оприлюднення судом на веб-порталі судової влади України відповідної ухвали про відкриття провадження у справі, дату, час та місце судового розгляду.

Положеннями ст.283-1 КАС України також визначено, що неприбуття в судові засідання осіб, передбачених абзацом шостим цієї частини, належним чином повідомлених про дату, час та місце розгляду апеляційної скарги, не перешкоджає розгляду апеляційної скарги в суді апеляційної інстанції та не може бути підставою для зупинення строків її розгляду, перенесення засідання на інший час чи дату або оголошення перерви в судовому засіданні.

Апеляційним судом згідно із положеннями ст.268 КАС України здійснено виклик учасників справи та їх представників у судові засідання.

Відповідач Сергієнко В.В., його представник Сердюк Ю.А., третя особа Сергієнко В.-Р.Л., представник ТОВ «ХЕЛС КАРЕ УКРАЇНА» у судові засідання не прибули.

За таких обставин, колегія судів вважає за можливе здійснити розгляд апеляційної скарги за відсутності вищевказаних осіб.

У судовому засіданні представник Міністерства юстиції України – Гречка А.О. заперечила проти задоволення апеляційної скарги, представник Сергієнко В.-Р.Л. – адвокат Видринська О.А. підтримала вимоги апеляційної скарги.

Колегія судів, заслухавши суддю-доповідача, пояснення сторін, перевіривши доводи апеляційної скарги, дослідивши матеріали справи, вважає, що апеляційна скарга є необґрунтованою з огляду на зазначене нижче.

Судом першої інстанції встановлено такі обставини.

Рішенням Ради національної безпеки і оборони України від 15.01.2023 «Про застосування персональних спеціальних економічних та інших обмежувальних заходів (санкцій)», введеним у дію Указом Президента України від 15.01.2023 №23/2023, стосовно Сергієнка Володимира Володимировича (Serhiienko Volodymyr), року народження, громадянина України, відомості згідно з Державним реєстром фізичних осіб – платників податків України (РНОКПП _____), застосовано санкцію у вигляді блокування активів строком на 10 років, до 15.01.2033 (згідно з витягом із Державного реєстру санкцій від 31.07.2024, порядковий номер – 138).

На підставі рішення Ради Європейського Союзу (далі – ЄС) від 16.12.2024 №2024/3174 про внесення змін до рішення №2024/2643 щодо обмежувальних заходів, із огляду на дестабілізуючу діяльність, Сергієнка В.В. включено до санкційного списку (під номером 6).

Відповідно до листа Головного центру обробки спеціальної інформації Державної прикордонної служби України від 24.02.2025 №19/15395-25Вих 30.06.2019 Сергієнко В. востаннє перетнув державний кордон України в напрямку «Львів-Стамбул».

Сергієнко В.В. є суб'єктом, який здійснює терористичну діяльність, а саме здійснює пропаганду російського нацистського тоталітарного режиму, збройної агресії рф як держави-терориста проти України; виправдовує, визнає правомірною, заперечує збройну агресію проти України, окупацію територій України, вчинення діянь, які відповідно до норм міжнародного права та/або законодавства України мають ознаки воєнних злочинів, геноциду або злочинів проти людяності; підтримує політику держави-агресора щодо невизнання права Українського народу на самоідентифікацію та самовизначення, викривлює уявлення про самобутність Українського народу та його прагнення до незалежності, що реалізується через поширення фальшивих ідеологем, в основі яких лежить завідомо хибне та маніпулятивне ототожнення українського патріотизму з «нацизмом» чи іншими людиноненависницькими ідеологіями; розпалює ненависть до Українського народу, його культури, державної мови, національної ідентичності. Висловлювання відповідача у публікаціях, поширення публікацій інших авторів свідчать про те, що Сергієнко В.В. свідомо публічно поширює публікації, які містять тези притаманні російській пропаганді, зокрема щодо так званих «зовнішніх ворогів» рф в особі так званих «країн колективного Заходу», які прагнуть зруйнувати росію, щодо так званого «протистояння» США та рф, щодо України як нібито «нацистської» держави. Окрім цього, він у своїх публікаціях поширює пропагандистські наративи, які спрямовані на перешкоджання надання допомоги Україні партнерами, формування негативного образу України, українців та на виправдання військової агресії рф проти України.

Також Сергієнко В.В. публічно підтримує та поширює наративи російської пропаганди з метою формування спотвореної позиції мешканців країн ЄС на події, які відбуваються в Україні і військову агресію, яку рф вчиняє щодо України. Публікації Сергієнка В.В., розміщені у його Telegram-каналі, його вислови в інтерв'ю, що знаходяться у мережі Інтернет, свідчать про його свідому, стійку та публічну підтримку політики рф в частині збройної агресії проти України та анексії її території, щодо невизнання права Українського народу на самоідентифікацію та самовизначення, виправдовування, визнання правомірною, заперечення збройної агресії проти України та розпалювання ненависті до Українського народу.

Із відомостей, які містяться у витязі з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань (станом на 24.01.2025), Сергієнко В.В. є володільцем 50% частки в статутному капіталі ТОВ «ХЕЛС КАРЕ УКРАЇНА» (код ЄДРПОУ), що у грошовому виразі становить 2 500 грн.

Згідно з інформаційною довідкою з Державного реєстру речових прав на нерухоме майно та Реєстру прав власності на нерухоме майно, Державного реєстру Іпотек, Єдиного реєстру заборон відчуження та об'єктів нерухомого майна щодо суб'єкта від 24.01.2025 за № 409413414 Сергієнку В.В. (РНОКПП) на праві спільної часткової власності належить 1/2 частки квартири, комори в підвалі 1,5 кв.м, загальною площею: 44,1 кв.м., житлова площа: 28,7 кв.м., адреса об'єкта нерухомого майна:

(реєстраційний номер об'єкта нерухомого майна:).

Ухвалюючи оскаржуване рішення, суд першої інстанції дійшов до таких висновків: відповідач є особою, до якої застосовано санкцію у виді блокування активів; докази, надані позивачем, у своїй сукупності відповідають вимогам належності, допустимості та достовірності; позивач у достатній мірі обґрунтував доказами заявлені позовні вимоги; відсутні докази, відхилені судом; зміст досліджених матеріалів не залишає сумнівів у можливості їх кваліфікувати як виправдовування агресії проти України, розпалювання ненависті до Українського народу, а діяльність відповідача як тривалу свідому підтримку

країни-агресора; застосування заявлених заходів відповідає критерію «необхідності у демократичному суспільстві»; таке втручання має легітимну мету; відсутні підстави припускати порушення справедливого балансу між інтересами суспільства у припиненні агресії та втручанням у право власності Сергієнка В.В.; є пропорційними такі обмежувальні заходи, як стягнення активів, що належать відповідачу, що передбачено п.1-1 ч.1 ст.4 Закону України «Про санкції», оскільки таке позбавлення права власності здійснюється виключно в інтересах суспільства, із врахуванням публічного інтересу; підстав для скасування вжитих ухвалою суду від 29.01.2025 заходів забезпечення адміністративного позову при вирішенні справи по суті немає, адже процедура застосування санкції, передбаченої п. 1-1 ч. 1 ст. 4 Закону України «Про санкції», та стягнення в дохід держави активів є тривалою, а ризики, встановлені ухвалою суду про забезпечення позову, продовжують існувати; оскільки позивачем, відповідачем та третіми особами не надано доказів, відсутні підстави для розподілу судових витрат.

Доводи апеляційної скарги висновків суду першої інстанції не спростовують.

Відповідно до ч.1 ст.1 Закону України «Про санкції» метою застосування санкцій є захист національних інтересів, національної безпеки, суверенітету і територіальної цілісності України, протидія терористичній діяльності, а також запобігання порушенню, відновлення порушених прав, свобод та законних інтересів громадян України, суспільства та держави.

Положеннями ч.1 ст.5-1 Закону України «Про санкції» встановлено, що санкція, передбачена ч.1 ч.1 ст.4 цього Закону, має винятковий характер та може бути застосована лише щодо фізичних та юридичних осіб, які своїми діями створили суттєву загрозу національній безпеці, суверенітету чи територіальній цілісності України (в тому числі шляхом збройної агресії чи терористичної діяльності) або значною мірою сприяли (в тому числі шляхом фінансування) вчиненню таких дій іншими особами, у тому числі до резидентів у розумінні Закону України «Про основні засади примусового вилучення в Україні об'єктів права власності Російської Федерації та її резидентів». Ця санкція може бути застосована у період дії правового режиму воєнного стану чи після його припинення або скасування (якщо позовну заяву про застосування цієї санкції подано в період дії правового режиму воєнного стану) та за умови, що на відповідну фізичну чи юридичну особу в порядку, визначеному цим Законом, вже накладено санкцію у виді блокування активів.

Підстави застосування санкції у виді стягнення активів в дохід держави, визначені у п.1, 2 абз.4 ч.1 ст.5-1 Закону України «Про санкції». Такими підставами, зокрема є: завдання істотної шкоди національній безпеці, суверенітету чи територіальній цілісності України, а також суттєве сприяння вчиненню дій або ухваленню рішень, зазначених у пункті 1 цієї частини. У п.п.«в» п.2 визначено, що інформаційне сприяння вчиненню дій або ухваленню рішень, зазначених у пункті 1 цієї частини, полягає в організації, фінансуванні та безпосередньому здійсненні публічних дій, спрямованих на: виправдовування, визнання правомірною, заперечення збройної агресії проти України, окупації територій України, вчинення діянь, які відповідно до норм міжнародного права та/або законодавства України мають ознаки воєнних злочинів, геноциду або злочинів проти людяності; підтримання політики держави-агресора щодо невизнання права Українського народу на самоідентифікацію та самовизначення, викривлення уявлення про самобутність Українського народу та його прагнення до незалежності, що реалізується через поширення фальшивих ідеологем, в основі яких лежить завідомо хибне та маніпулятивне ототожнення українського патріотизму з «нацизмом» чи іншими людиноненависницькими ідеологіями; розпалювання ненависті до Українського народу, його культури, державної мови, національної ідентичності.

Відповідно до ст.1 Закону України «Про боротьбу з тероризмом» терористична діяльність охоплює пропаганду російського нацистського тоталітарного режиму, збройної

агресії рф як держави-терориста проти України.

Згідно з п.3 ч.1 ст.1 Закону України «Про заборону пропаганди російського нацистського тоталітарного режиму, збройної агресії Російської Федерації як держави-терориста проти України, символіки воєнного вторгнення російського нацистського тоталітарного режиму в Україну» пропаганда російського нацистського тоталітарного режиму, збройної агресії Російської Федерації як держави-терориста проти України – поширення інформації, спрямованої на підтримку або виправдання злочинного характеру діяльності Російської Федерації, органів держави-терориста (держави-агресора), їх посадових осіб, працівників, службовців (у тому числі військовослужбовців) та/або представників, які відкрито або приховано діють від імені Російської Федерації на території України або з територій інших держав проти України; популяризація та глорифікація діяльності органів держави-терориста (держави-агресора), дій їх посадових осіб, працівників, службовців (у тому числі військовослужбовців) та/або представників; публічне заперечення, у тому числі через медіа або з використанням мережі Інтернет, злочинного характеру збройної агресії Російської Федерації проти України; публічне використання символіки воєнного вторгнення російського нацистського тоталітарного режиму в Україну, використання, створення, поширення продукції, що містить таку символіку, в Україні та/або за кордоном, популяризація ідеології «руського міра» у будь-який спосіб та/або будь-якими засобами.

Колегія суддів вважає, що суд першої інстанції, проаналізувавши положення закону та докази, дійшов до правильного висновку, що Сергієнко В.В. є суб'єктом, який здійснює терористичну діяльність, а саме: здійснює пропаганду російського нацистського тоталітарного режиму, збройної агресії рф як держави-терориста проти України; виправдовує, визнає правомірною, заперечує збройну агресію проти України, окупацію територій України, вчинення діянь, які відповідно до норм міжнародного права та/або законодавства України мають ознаки воєнних злочинів, геноциду або злочинів проти людяності; підтримує політику держави-агресора щодо невизнання права Українського народу на самоідентифікацію та самовизначення, викривлює уявлення про самотність Українського народу та його прагнення до незалежності, що реалізується через поширення фальшивих ідеологем, в основі яких лежить завідомо хибне та маніпулятивне ототожнення українського патріотизму з «нацизмом» чи іншими людиноненависницькими ідеологіями; розпалює ненависть до Українського народу, його культури, державної мови, національної ідентичності.

Висновок суду підтверджується такими доказами:

- 04.08.2023 інтернет-видання «The Insider» та журнал «Der Spiegel» опублікували спільну статтю журналістів-розслідувачів під назвою «Друзі Кремля в Берліні», у якій зазначено, що Сергієнко В.В. є проросійським активістом, який працює на представників з ультраправої партії «Alternative für Deutschland, AfD», шукав підтримки в москві для подачі позову проти уряду Німеччини із метою затримки постачання німецької зброї в Україну. У подальшому, 28.06.2024 на вебсторінці німецького державного ЗМІ «Deutsche Welle» опублікована стаття під назвою «Експомічник депутата АдН отримав громадянство ФРН обманом», у якій зазначено, що «експомічника депутата Бундестагу від правопопулістської партії «Альтернатива для Німеччини» (АдН) Сергієнка В. позбавили громадянства Німеччини на законних підставах, оскільки в процесі натуралізації той приховав від влади наявність громадянства рф»;

- у відповідь на запит Міністерства юстиції України Служба безпеки України повідомила листом №5/4/1-8755 від 15.07.2024, що Сергієнко В.В. з 2016 року співпрацює із російськими державними ЗМІ в якості експерта на російських телешоу політичного спрямування, зокрема бере участь в таких програмах: «Повний контакт» та «Вечір з Володимиром Соловйовим» (політичні токшоу телеканалу «росія 1»), «Час покаже» (політичне токшоу телеканалу «Перший канал»), «Між тем із Наталею Метліною»

та «Відкритий ефір» (політичні токшоу телеканалу міністерства оборони російської федерації «Звезда»);

- на запит Міністерства юстиції України Міністерством культури та стратегічних комунікацій України надано відповідь №05/11/10873-24 від 11.12.2024, до якої долучено аналітичний огляд здійснений Центром стратегічних комунікацій та інформаційної безпеки, зі змісту якого вбачається, що Сергієнко В.В. регулярно бере участь у пропагандистських ток-шоу на російському телебаченні та радіо (брав участь у телепрограмі «Вечер с Владимиром Соловьевым», радіошоу Соловйова В.Р. «Полный контакт»), з ведучим програми (подкасту) «Еврозона» на радіо «Вести ФМ» (з 2018 року), веде власний новинний канал в месенджері «Telegram» з назвою «Сергиенко Владимир» (@vvsergienko), створений у 2019 році. Позиціонує себе як «німецький політолог». Наявні ресурси відповідач використовує для поширення наративів російської пропаганди про: український та європейський так званий «неонацизм»; «тотальну» українську корупцію та розкрадання західної допомоги «громадянський конфлікт» в Україні у 2014-2022 роках та виправдовує так звану «СВО»; «релігійні переслідування» в Україні; «непереможність» російської армії. Також, Сергієнко В.В. має обліковий запис на сайті відеохостингу «Youtube» під назвою «Сергиенко Владимир»;

- роздрукованою статті «Der Spiegel» (мовою оригіналу) та її перекладу під назвою «Секретні повідомлення задокументували контакти москви зі співробітником ультраправої Afd»;

- роздрукованою статті «Deutsche Welle» під назвою «Експомічник депутата АдН отримав громадянство ФРН обманом»;

- роздрукованою знімку екрану з відеохостингу «Youtube» каналу «Сергиенко Владимир»;

- роздрукованою знімку екрану з відеохостингу «Youtube» каналу «Информационное агентство БелТА»;

- роздрукованою знімку екрану з відеохостингу «Youtube» інтерв'ю «Wladimir Serijenko: Mariupol und das Asow-Regiment»;

- роздрукованою статті «Overton Magazin» (мовою оригіналу) та її перекладу під назвою «Володимир Сергієнко: Чому Київ не робить усе можливе для порятунку «захисників Маріуполя»»;

- роздрукованою знімків із екрану «Telegram» каналу «Сергиенко Владимир» та оптичного носія з електронними версіями електронних додатків до позовної заяви з відеозаписами інтерв'ю Сергієнка В.В. та його участю в російських ток-шоу (з назвами «5.07.2024_про вбивство фаріон», «2019 виступ в соловйова», «Wladimir Sergijenko_Mariupol und das Asow-Regiment», «Інтерв'ю_ БЕЛТА»);

- 06.04.2022 Сергієнко В.В. на своєму каналі в «Telegram» розмістив публікацію під назвою «Послание ветеранов и детей Великой Отечественной войны правительству и народу Германии». У такій публікації вживаються вирази: «новые нацисты маршируют в Прибалтике и Украине на глазах всего «цивилизованного» мира»; «укрофашистский демарш»; «фашистський антигосударственный переворот на Украине»;

- 22.04.2022 на відеохостингу «Youtube» розміщено відеозапис інтерв'ю «Wladimir Serijenko: Mariupol und das Asow-Regiment» (в перекладі «Володимир Серієнко: Маріуполь і полк «Азов») за участю Сергієнка В.В. німецькому виданню «Overton Magazin». Під час інтерв'ю Сергієнко В.В. вживає стосовно 12-тої бригади спеціального призначення «Азов» вислови: «це нацистський полк, члени якого постійно використовують нацистську символіку, наприклад свастику», «якщо НАТО справді підтримує полк нео-наці, бореться з ним пліч-о-пліч, то це зовсім інша гра. Мова не йде про дискусію в російському інформаційному просторі, адже вже роками говорять про те, що «Азов» – це неонацистський полк. Доказів достатньо». Таким чином, відповідач ототожнює Збройні Сили України (далі – ЗСУ) із так званими «неонацистами»;

- 04.02.2023 на відеохостингу «Youtube» на каналі «Информационное агентство БелТА» розміщено відеозапис програми під назвою «В теме». Темою інтерв'ю є військова допомога Україні від держав-членів ЄС. Зокрема, відповідач говорить про поставку з Федеративної Республіки Німеччина озброєння для ЗСУ та поширює наративи російської пропаганди щодо так званого «колективного Заходу», який протистоїть рф, щодо надання військової допомоги іншими державами Україні виключно «з метою власного матеріального збагачення», про нібито протистояння США та рф. Також, Сергієнко В.В. поширює тезу про те, що війнні дії на території України є наслідком так званих «політичних мотивів» Президента України;

- у період із 01.01.2024 до 25.11.2024 Сергієнко В.В. у своїх дописах наслідуює пропагандистські наративи, які корелюють з поширеними тезами вищого політичного керівництва держави-терориста, у яких використовує терміни «нацисти» і «нацизм» та ототожнює прояв патріотизму серед українців із так званим «неонацизмом»;

- 25.07.2024 в ефірі пропагандистського шоу «60 минут» на російському телеканалі «Россия 1» Сергієнко В.В. звинувачує Президента України Зеленського В.О. у тому, що він нібито «дав пряму вказівку» вбити Фаріон І.Д., і додав, що «нацистів у Львові ніколи не цікавив Донбас». Фрагмент із програми з промовою Сергієнка В.В. про так званих «неонацистів» синхронно поширювали щонайменше 20 російських Telegram-каналів та інтернет-ресурсів, які регулярно беруть участь в інформаційних операціях;

- 21.08.2024-23.08.2024 Сергієнком В.В. розміщено публікації, в яких він, зокрема порівнює політику України з репресивним режимом нацистської Німеччини, а прибічників російської православної церкви в Україні – із євреями в період Третього Рейху. Відповідач зазначив: «Запрет Зеленским православия – это то же самое, что нацистский запрет Синагог». 23.08.2024 розміщено публікацію, у якій відповідач коментує Закон України «Про захист конституційного ладу у сфері діяльності релігійних організацій» та використовує термін «необандеровці» щодо українців. У вказаному дописі відповідач заперечує російську агресію щодо України та зазначає, що дії рф направлені на нібито «захист православ'я», а також називає війну рф проти України «священною». Також, Сергієнко В.В. поширив переказ із рішення соборного з'їзду московської єпархії, яку очолює патріарх Кіріл щодо закликів до «священної війни» проти так званого «сатанинського Заходу». Такими діями відповідач розміщує публікації про нібито «заборону православ'я» в Україні, а особи, що належать до цієї конфесії нібито зазнають «репресій» за релігійною приналежністю;

- 13.09.2024 відповідачем поширено допис з Telegram-каналу «Оптимистка в штатском» під назвою «Размышления на тему запрета русского языка в/на так называемой «Украине». И не только». У публікації її автор вживає вислови щодо України: «...в месте, которое называет себя «Украина» считает себя государством», «...никакая не страна и не государство», «...украинский язык получил свое распространение и развитие благодаря советской власти, которая занималась культурной украинизацией...», «после чего создайте свой язык, свою науку, свое искусство». Зі змісту вказаного допису Сергієнко В.В. вкотре ретранслює пропагандистські тези щодо так званої «дискримінації російськомовного населення», також у публікації заперечується існування України як держави та національна ідентичність українців;

- 04.11.2024 опубліковано допис про українських військовополонених, щодо яких відповідач вживав вислів: «брат которого укусила бендеровская-нацистская идеология, никакой не брат больше»;

- 16.12.2024 розміщена публікація, у якій Сергієнко В.В. дав коментар щодо санкцій ЄС стосовно нього та називає це «політичними репресіями», зокрема зазначає: «Уставшие от мира» европейцы, представители мейнстрима, политики и еврочиновники, исчерпали экономические ресурсы воздействия на Россию. Они делают вид, что не осознают, что Украина является коррупционным государством прячущим под видом защитников, отпетых

неонацистов и покровительствуют гонке вооружений и эскалации войны. В связи с вышесказанным, я Сергиенко Владимир обещаю и дальше идти дорогой правды и борьбы с проявлением любого вида фашизма». Відтак, відповідач продовжує підтримувати російську державну пропагандистську політику спрямовану на дискредитацію України та ототожнення прагнення українського народу до самовизначення з так званим «нацизмом».

На спростування вказаних доказів апеляційна скарга не містить жодного доводу, однак містить посилання на відсутність належних доказів, що житло Сергієнка В.В. пов'язане з терористичною діяльністю або використовується для дій, які загрожують національній безпеці України.

Вказане посилання колегія суддів вважає неспроможним, так як підставою для стягнення в дохід держави активів відповідно до Закону України «Про санкції» є виключно дії суб'єкта, який здійснює терористичну діяльність, незалежно від того, чи пов'язані такі активи з терористичною діяльністю або використовується для дій, які загрожують національній безпеці України.

Згідно з положеннями п.5 ч.2 ст.19 Закону України «Про правотворчу діяльність» постанови Кабінету Міністрів України приймаються на основі та на виконання Конституції України та (або) законів, чинних міжнародних договорів України, постанов Верховної Ради України та указів Президента України.

Порядок формування переліку осіб, пов'язаних з провадженням терористичної діяльності або стосовно яких застосовано міжнародні санкції, затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 22.07.2020 №622, прийнятий на виконання частини першої статті 24 Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення».

А відтак, оскільки постанова Кабінету Міністрів України від 22.07.2020 №622, прийнята на виконання Закону України «Про запобігання та протидію легалізації (відмиванню) доходів, одержаних злочинним шляхом, фінансуванню тероризму та фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення», тобто не стосується Закону України «Про санкції», немає підстав для висновку, що суд першої інстанції порушив вимоги закону, не врахувавши положення вказаної постанови Кабінету Міністрів України.

Посилання апеляційної скарги на те, що суд відніс Сергієнка В.В. до переліку осіб, пов'язаних з провадженням терористичної діяльності або стосовно яких застосовано міжнародні санкції, чим фактично визнав його винуватим у терористичній діяльності без встановлення вини в порядку кримінального провадження, що є грубим порушенням презумпції невинуватості, визнається колегією суддів безпідставним.

Так, у п.1-1 ч.1 ст.4 Закону України «Про санкції» йдеться про стягнення активів в дохід держави, яке не можна вважати покаранням, оскільки ні згідно з Конвенцією про захист прав людини і основоположних свобод, ні відповідно до національного права таке стягнення не відповідає ознакам покарання, так як його процедура, суворість, природа і цілі не збігаються з процедурою, суворістю, природою та цілями покарання як правової категорії. Тобто хоча мова і йде про санкції, проте не про індивідуальне покарання за протиправні дії, а лише про спеціальний захід правового захисту.

Крім того, правовою сутністю санкції, як спеціального заходу правового захисту, є захист національних інтересів, національної безпеки, суверенітету і територіальної цілісності України, протидії терористичній діяльності, а також запобігання порушенню, відновлення порушених прав, свобод та законних інтересів громадян України, суспільства та держави.

Тому застосування санкцій не є визнанням вини у вчиненні кримінального правопорушення та не порушує презумпцію невинуватості Сергієнка В.В.

У апеляційній скарзі представник відповідача стверджує, що рішення суду порушує права третьої особи. Однак, із цим колегія суддів не може погодитися.

Так, відповідно до інформації з Державного реєстру речових прав на нерухоме майно та Реєстру прав власності на нерухоме майно, Державного реєстру Іпотек, Єдиного реєстру заборон відчуження та об'єктів нерухомого майна щодо суб'єкта від 24.01.2025 за №409413414 Сергієнку В.В. (РНОКПП _____), на праві спільної часткової власності належить 1/2 частки квартири, комори в підвалі 1,5 кв.м, загальною площею: 44,1 кв.м., житлова площа: 28,7 кв.м., адреса об'єкта нерухомого майна:

(реєстраційний номер об'єкта нерухомого майна: _____), також 1/2 частки цієї квартири належить його матері – Сергієнко В.-Р.Л. (т.1 а.с.102-103).

Ухвалою про відкриття провадження у справі від 29.01.2025 Сергієнко В.-Р.Л. залучено у якості третьої особи, яка не заявляє самостійних вимог на предмет спору, на стороні відповідача, адже рішення у справі, на переконання суду першої інстанції, може вплинути на її права чи обов'язки (т.1 а.с.164-166).

Згідно з прохальною частиною позовної заяви позивач просив застосувати до Сергієнка В.В. санкцію, передбачену п.1-1 ч.1 ст.4 Закону України «Про санкції», та стягнути в дохід держави активи, зокрема 1/2 частки в праві спільної часткової власності на вказану квартиру (т.1 а.с.3-24). Тобто позивачем заявлено про стягнення 1/2 частки у праві спільної часткової власності квартири, що належить саме відповідачеві.

А відтак, оскільки Сергієнко В.-Р.Л. залучено у якості третьої особи, яка не заявляє самостійних вимог на предмет спору, на стороні відповідача, і рішення щодо належної Сергієнко В.-Р.Л. 1/2 частки квартири судом не приймалось, колегія суддів вважає, що оскаржуваним рішенням не порушено прав Сергієнко В.-Р.Л.

Відповідно до ст.1 Першого Протоколу до Конвенції про захист прав людини і основоположних свобод будь-яке обмеження права власності повинно здійснюватися, зокрема, на умовах, передбачених законом.

Приписами ст.41 Конституції України закріплено, що кожен має право володіти, користуватися і розпоряджатися своєю власністю, результатами своєї інтелектуальної, творчої діяльності. Право приватної власності набувається в порядку, визначеному законом. Ніхто не може бути протиправно позбавлений права власності. Право приватної власності є непорушним.

Вирішуючи питання щодо пропорційності втручання в право власності Сергієнка В.В., слід співвідносити його майнові втрати внаслідок застосування санкції та важливість досягнення легітимної мети для України та Українського народу з урахуванням наслідків, які вже настали через воєнну агресію рф.

Відповідно до положень ст.6 України «Про санкції» застосування санкції, передбаченої п.1-1 ч.1 ст.4 цього Закону, є винятковим заходом, обумовленим гостротою становища та необхідністю досягнення цілей, визначених частиною першою статті 1 цього Закону, в умовах правового режиму воєнного стану.

Враховуючи дії Сергієнка В.В., які полягають у тому, що він виправдовує агресію проти України, розпалює ненависть до Українського народу, тривало та свідомо підтримує країну-агресора, а також виключну важливість суспільного інтересу, застосування санкції не порушує принцип пропорційності, адже задоволення загального публічного інтересу (припинення військової агресії рф та пов'язаних із нею негативних наслідків) та стягнення 1/2 частки квартири, не покладає надмірний тягар на відповідача.

Суд першої інстанції належним чином встановив обставини справи, дослідив докази в їхній сукупності і взаємозв'язку та ухвалив рішення із дотриманням норм матеріального і процесуального права, тому відсутні підстави для задоволення апеляційної скарги та скасування рішення суду.

Також, оскільки апеляційну скаргу слід залишити без задоволення, колегія суддів не вбачає підстав для вирішення питання про розподіл витрат, понесених у зв'язку з апеляційним переглядом справи.

6

Керуючись ст.283-1, 315, 316, 321, 322, 325 КАС України, колегія суддів

ВИРІШИЛА:

Апеляційну скаргу представника відповідача Сергієнка В.В. – адвоката Сердюк Ю.А. залишити без задоволення, а рішення Вищого антикорупційного суду від 28 лютого 2025 року – без змін.

Постанова набирає законної сили негайно після її проголошення та не підлягає оскарженню в касаційному порядку.

Головуючий

/підпис/

О.Ф. Павлишин

Судді

/підпис/

А.С. Никифоров

/підпис/

В.В. Чорна

Всього в копії 6 арш.
секретар судового
засідання
Катерина ВОЗНА

